

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ BAŞKANI
MUSTAFA V. KOÇ'UN
YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ
AÇILIŞ KONUŞMASI

22 Aralık 2006
Ankara Sheraton Oteli

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Möriisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxoffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın Bakanım, TÜSİAD'ın değerli üyeleri, değerli basın mensupları

TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2006 yılını geride bırakmaya hazırlanırken, içinde yaşadığımız günlerin sıcak gündemini yeni yıla taşıyoruz. Bir yandan da 2007 yılının kendi gündemi ile ilgili olarak, bugünden bazı işaretleri görmeye ve değerlendirmeye çalışıyoruz.

Bugün itibariyle elimizde bulunan bütün veriler 2007'nin zor bir yıl olacağını gösteriyor. Dünyaya baktığımızda, önümüzdeki yılın, bizim coğrafyamızda, mevcut kartların karıştırılıp yeniden dağıtılacağı bir yıl olması olasılığı öne çıkıyor. Ülkemize baktığımızda ise, 2008 ve sonrasında nasıl bir Türkiye'de yaşayacağımızın, 2007 yılındaki gelişmeler tarafından büyük ölçüde belirleneceğini görebiliyoruz.

Dünyadaki gelişmeleri değerlendirirken, bu yılın en önemli olayının ABD seçimleri olduğunu herhalde söyleyebiliriz. Demokratların hem Temsilciler Meclisi'nde, hem de Senato'da çoğunluğu ele geçirmesi karşısında Başkan Bush'un ilk tepkisi politika değişikliği sinyalini vermek ve Irak politikasında bir simge haline gelmiş bulunan Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'i görevden almak oldu.

Bush yönetiminden kısa vadede büyük yön değişiklikleri beklemek yanlış olacaktır. Ama, Başkan Bush'un söylem düzeyinde keskinliğini korurken, eylemde "Irak'tan Onurlu Çıkış"a imkan sağlayacak yeni politika seçeneklerini gündemine almak zorunda kalması kaçınılmaz olacaktır.

Konu Türkiye'yi yakından ilgilendiriyor. Çünkü ABD'de Başkan Bush'un önüne konan muhtelif politika önerileri içinde, bize önemli roller atfeden, Türkiye'nin bölgedeki varlığını değerlendirmekten söz eden seçenekler de bulunuyor. Belki de Türkiye, 1 Mart tezkeresinden bu yana ilk kez, söylediklerine kulak kabartılan bir ülke konumuna gelebilir. Burada Türkiye'nin Bush yönetimiyle temaslarını sürdürürken, demokratlarla geleneksel olarak zayıf olan ilişkilerini güçlendirmek için özel bir çaba sarf etmesi gerektiğini de dile getirmekte yarar görüyoruz.

Bu bağlamda, TÜSİAD'ın Brookings Enstitüsü ile başlattığı "Türkiye 2007" araştırma programının ABD-Türkiye diyalogunun güçlenmesini sağlayacağını umuyoruz.

Dikkatle ele alınması gereken bir başka konu da Letonya'nın başkenti Riga'da toplanan NATO zirvesidir. Bu Zirve'den NATO'nun görev alanı tanımında bir esnemeye doğru gidildiğine ilişkin işaretler geldi. Terörizm, kitle imha silahları ve enerji kaynaklarının korunması NATO'nun en önemli meseleleri olarak ilan edildi. Bu da, önümüzdeki dönemde NATO'nun bölgemizdeki faaliyetlerinin yapısında bir değişiklik anlamına gelebilir. Türkiye, bu açıdan da fırsat ve riskleri iyi değerlendirmelidir.

Dikkatle izlememiz gereken önemli eğilimlerden birini de Rusya sergilemektedir. Rusya'nın hem ekonomik, hem de siyasi konularda petrol ve doğalgazı bir silah olarak kullanma eğilimi artarak sürmektedir. Burada bir yandan nispeten güçsüz olduğu dönemlerde yaptığı anlaşmaları gözden geçirme ve şartlarını kendi lehine iyileştirme, bir yandan da eski Sovyet Cumhuriyetleri üzerindeki etkinliğini kaybetmeme arayışı önem kazanmaktadır.

Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafya 2007'de de kriz üretmeye devam edecektir. Genel planda enerji güvenliği konusunda yeni gerginliklerin yaşanması sürpriz olmayacaktır. Tek tek ülkelere bakıldığında ise etrafımızın, her an patlamaya hazır gerilim ve çatışmalarla çevrilmiş olduğu görülmektedir.

Karadeniz'den başlayacak olursak, Rusya'nın kendilerine karşı sırasıyla doğalgaz ve ticari ambargo silahlarını kullandığı Ukrayna ve Gürcistan'ın ekonomik ve politik istikrarının ciddi bir baskı altında olduğu görülmektedir.

İran'ın nükleer güvenliği ile ilgili sorun çözümsüz kaldığı takdirde, bu durum küçümsenemeyecek olumsuzluklara yol açabilir. Bu konuyla ilgili tehlike algısının yükselmesi halinde, ABD'de demokrat çoğunluğa sahip bir meclisin varlığı dahi bu olumsuz gidişatı engelleyemeyebilir.

Irak'da ABD'nin hala çözümsüzlük içinde olduğu, son tartışmalarla tescil edilmiştir. İç savaşın yaygınlaşması, bu ülkenin parçalanmasına ve oluşacak girdabın içine komşu ülkelerin de çekilmesine neden olabilir. Buna karşılık, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması başarıldığında, kalıcı istikrarın nasıl sağlanabileceğini bugünden görebilmek mümkün değildir.

Lübnan'daki rejim dayanamayacağı baskılar altındadır. Bir yanda İsrail'in rahatsızlığı, öte yanda Hizbullah'ın iktidar arayışı bu ülkedeki hassas dengeleri sarsıcı niteliktedir. Bir de işlenen siyasi cinayetlerin çözülmesi, krizi iyice derinleştirebilir.

Son günlerde iç savaşın Filistin'de de bir ihtimal olarak belirmesi kaygı vericidir. Bu sorundaki çözümsüzlük, tüm bölgeyi ve dünya siyasetini olumsuz etkilemektedir. Türk toplumunun özel bir hassasiyetle izlediği bu konu, tıpkı komşularımızdaki sorunlar gibi, Türkiye'yi ciddi biçimde meşgul edebilir.

Böylesine bir ortam, bir yandan güçlü stratejilere sahip olmayı ve buna göre davranmayı, bir yandan da her türlü istikrarsızlıktan uzak durarak ayağını yere sağlam basmayı gerektirmektedir.

Geçtiğimiz günlerde AB ile yaşadığımız krizi de, 2007 yılının Türkiye gündemini de işte bu geniş açılı bakışla değerlendirmemiz gerekir.

Gördük ki, AB Konseyi'nin Türkiye hakkındaki son kararını, ülke içinde bazı kesimler, Türkiye'nin AB ile ilişkilerini sonlandırması için bir fırsat olarak değerlendirdiler. Kararı, Türkiye'nin tam üyelik hakkının teslim edilmemesi yönünde kesin bir irade beyanı olarak yorumladılar.

Elbette AB içinde, konjonktürel olarak birkaç ülkeden oluşan bir cephenin, önümüze teknik olmaktan çok siyasi bir yaklaşımla engel koymaya çalıştığını, Türkiye'yi yavaşlatmak ya da tam üyelik dışındaki bazı seçeneklere zorlamak istediğini görmüyor değiliz. Ama gördüğümüz başka şeyler de var.

Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği orta vadeli bir perspektif içinde değerlendirilmesi gereken bir konudur. Bazı Avrupa ülkelerinde bugün gördüğümüz siyasi tavırlar tamamen kısa vadeli ihtiyaçların ürünüdür. Türkiye kararlılığını koruyup, haklı pozisyonunu dünyaya

anlatabildikçe, son Kıbrıs açılımında olduğu gibi inisiyatifi elinde tuttukça, AB ülkeleri içinde taraftar cephesini genişletmektedir.

Kısa dönemde politikaya her zaman akıl ve sağduyu egemen olmuyor. Ama uzun dönemde, somut çıkarların yönlendiriciliği güçlü bir şekilde kendini ortaya koyuyor.

Avrupa Birliği'nin uluslararası politikada etkili olmaya çalışırken göz önünde tuttuğu coğrafyaya baktığımızda, Türkiye olmaksızın bir gelecek tasarımı yapmasının mümkün olmadığını söylemek abartılı bir yaklaşım olmayacaktır. Aksi takdirde, AB'nin de yavaş yavaş desteklemeye başladığı, NATO'nun etki alanını Karadeniz, Kafkaslar ve Büyük Ortadoğu'ya genişletme yaklaşımıyla son derece çelişen bir durum ortaya çıkacaktır.

Ayrıca, AB'nin kendi analizlerine göre, enerji alanında Rusya'ya olan bağımlılığını azaltacak bir alternatif ararken, Türkiye'yi bir köprü olarak kullanmak dışında bir seçeneği de bulunmamaktadır.

Yaşlı Avrupa'ya yapacağımız gençlik aşısından, kültürler, medeniyetler arası diyalog ihtiyacına sağlayacağımız katkıdan, geniş pazar olanaklarımızdan söz etmiyorum bile.

Türkiye'nin gelişmiş ülkeler arasında yerini alabilmek için AB'ye ne kadar ihtiyacı varsa, AB'nin de dünya sahnesindeki rolünü koruyabilmek için Türkiye'ye o kadar ihtiyacı var.

Kısa dönemde ise, Türkiye'nin, AB ile ilişkilerini, kriz çözen, çözüm inisiyatifini elinde tutan bir tavırla sürdürmesi, kışkırtmalara kapılmadan tam üyelik perspektifini kararlılıkla koruması, etrafını saran ateş çemberinin ortasında ayağını yere sağlam basabilmek için zorunlu gözükmektedir.

Değerli üyeler,

Eldeki imkanların ve stratejilerin dikkatle gözden geçirilmesi gereken yeni bir döneme giriyoruz. 2007'nin bugünden bilinen potansiyel sorunları karşısındaki duruşumuzun 2008 ve sonrasında neler yaşayacağımızı da belirleyeceğine inanıyorum. Bu yüzden 2007 yılını politik sağduyu, ekonomik disiplin ve istikrar içinde geçirmenin zorunlu olduğunun altını çizmek istiyorum,

Bunun için seçimler zamanında yapılmalı, Cumhurbaşkanlığı seçimleri uzlaşma içinde gerçekleşmeli ve genel seçimlere bağlı olarak mali disiplinin zedelenmesine izin verilmemelidir. Hükümet reform sürecine ara vermemeli, eksikleri hızla tamamlamalı, bu reformların uygulanmasını ve tabana yayılmasını başarmalıdır. Ülke yönetimine uyum manzarasının egemen kılınması için tüm kesimler çaba sarf etmelidir.

Türkiye, gelişmişliği, demokrasiye olan bağlılığı, modern toplumsal değerleri kucaklayışı ile bölgenin diğer ülkelerinden ayrışabildiği ölçüde önüne koyduğu hedefleri gerçekleştirebilecek ve bu coğrafyada daha etkili olarak örnek ülke olmayı başarabilecektir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.